

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

6 kiadóhivatalban átvéve:	
Égész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Melyben házas kordva:	
Égész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vilákre postán szállítva:	
Égész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétbe és
szombat utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések a
kiadóhivatalban intézendők

Helyes cím: Nagyv. 3. sz. ill.

NAGYVÁRAD, decz. 23.

A képviselőház vakációja.

Három havi munka után pihenőre vonult a honatyák tekintélyes serege, hogy a január 9-ig terjedő hosszú karácsonyi vakáció alatt kipihenjék a szorgos és buzgó törvényhozási teendők fáradságait.

Mikor egy-egy negyedév elröppen a képviselőház fölött, érdekes visszatekinteni a t. Ház munkásságára, hogy alkalma lehessen a figyelmes szemlélőnek meggyőződést szerezni a honatyák és a kormány munkásságáról.

A ki rendszeresen megfigyeli ezen jelenséget, az arra a tapasztalatra jut, hogy mindig akad egy olyan körülmény, amely lefoglalja a t. Ház nagybecsű figyelmét; az idén például az új parlamenti épület áttanulmányozása és az abban foglalt labirintusok megismerése nagyon visszatarthatta a honatyákat a munkásságtól, és Gabányi Miklós azért indítványozta azt, hogy vonuljon vissza a Sándor-utczai otthonba, a hol mindenannyi tekervényes folyosó és földalatti le- és feljáró, mint az új Házban, a hol a képviselők legnagyobb része elveszik egy-egy napra, mert nem találják ki a rengetegből.

A mi azonban tulajdonképpen lefoglalta két hónapra a Ház idejét, az az indemnity és Nessi ügye volt.

Ezeknek tulajdonítható azon körülmény, hogy alig tárgyaltak le néhány javaslatot, és üres szócsépléssel töltötték az időt.

Sokkal szükségesebb és helyesebb lett volna az indemnity tárgyalásakor rövidesen elmondani az egyes pártok vezérszónokainak a véleményüket és annál többet foglalkozni ezzel szemben a be- és kivándorlási törvényjavaslattal, a melyet alig három röpke nap alatt elűntettek a t. Ház előadóiban asztaláról.

De hát nálunk ez a sorsa minden olyan javaslatnak, a melynek megbirálása bizonyos nagyobb fokú tanulmányozásokat kíván; így leszünk a jövő év első napjaiban a cukorprémium kérdésével is, a melynél hiányozni fog az az egészséges szellemű vita, a mely a mig egyrészt a javaslatot több oldalról világitaná meg, addig másrészt kiegyenlíthetné a fenforgó ellentétes nézeteket.

Itt a karácsonyi vakáció! A honatyák ugyan nem fognak a könyvek és javaslatok tanulmányozásába mélyedni, de azért meg vagyok győződve, hogy a vakáció letelte után azt mondja a honatyák legnagyobb része, miszerint jobb képviselőnek lenni a javaslatok tárgyalása alatt, mint a vakációban, mert akkor

alszom a meddig tetszik, a vakációkban pedig folyton talpon kell lennem!

Hogy miért? — azt mindenki tudja.

Mihók Sándor.

Dr. Schlauch Lőrincz emlékezete.

(Vége.)

Sokan szeretik idézni a szentírásból, ha talán egyebet nem is tudnak belőle, sz. Pál ama mondását: ha ki püspökséget kíván, jó dolgot kíván.

Ugy van. Csakhogy ez a Timotheushoz intézett intelem nem csupán az aránylag csekély számú dúsan javadalmazott, hanem a legnagyobb részt szegény püspököknek is szól az egész világon, akiknek, azaz mindnyájoknak jó dolguk, üdvös munkájuk: papjaik és híveik rendeltetészerű gondozása, hazánkban pedig, állásukhoz kötött egyéb minden nemű fontos kötelemük lelkiismeretes teljesítése.

Az új szatmári püspököknek is első szava, székfoglalásakor, az volt: »Félszázados életemnek legszebb napja ma virradt rám.« — És ha olvassuk azt a programot, mely ezen, valamint új nyájához ugyanakkor intézett beszédéből összeállítható, azt látjuk, hogy ő nemcsak ismerte, hanem oly magas állásponttól tekinté át püspöki magasztos hivatását, melyről a csak imént megnyílt új korszak jelenségei, forrongó állami és társadalmi alakulatai, vallás-erkölcsi tünetei a hazai kath. egyházhoz való összes vonatkozásaikban megállapíthatók; de ezzel szemben egyúttal a védelem, a jóakaratu támasz, orvoslat és segély forrásai, főpásztori irányítás mellett biztosan megjelölhetők valának.

Ilyen csatatér fölött a küldetés teljes átérzésével, nemes ambícióval, a munka szomjával s az isteni segélyre számító képesség tudatával vezérelni állani — ez a papi életnek bizonyára legszebb napja! — és Schlauch e jó dolgot, ezen üdvös működést, habár akkor nagyon gyöngye, beteges testben, de erős, egészséges lélekkel azonnal megkezdte és teljesítette is.

De részletekbe itt nem kell bocsátkoznom. Ugyanazt tette szatmári főpásztorsága alatt, amit, de már nagyobb mérvben itt folytatott 1887. évtől kezdve Várad és püspöki székén.

Leté volt buzgó főpásztor, aki mindenütt sietett papjait és egyházközségeit személyesen megismerni. Mindenütt bémált; minden helyen, napról-napra, gondos készüléssel ömaga tartá a sz. beszédet; látogatta az iskolákat, a börtön lakóit. Élére került a nemzeti irányú közművelődés, a keresztény szeretet, a felebaráti irgalom, a vallásosan hazafias missió országos egyesületeinek, buzdítva, lelket élesztve, emelve mindenütt. — Volt buzdító beszéde az oly fontos hivatást teljesítő tüzoltók — volt főpapi áldása és lelkesítő szava az egyszerű iparos ifjak derék egyesülete számára. — Tudósok gyülekezetében nem tért ki a legkritikusabb elméletek megvitatása, s azokkal szemben a kereszt-morál álláspontjainak feltüntetésére elől, — és ismét ifju tüzzel hangzott a diákszövetség gyűlésén a haza eszményeinek, a főiskolák ifjainak jövő feladatát.

Emitt — talán valamennyi beszédei közt alak, tartalom és nyelvezet szempontjából leg-

szebben — gyöngéd, bájos színekkel ecsetelvé a zárdai élet magasztosságát; — amott házassági sz. szövetségek útjára hintett áldást és virágot . . .

Beszédeiről levén szó, nem szabad elhallgatnom különösen kettőt, melyek kiváló értékes tartalmához az alkalom fontossága s ünnepélyes voltának fénye a rendkívüli hatás erejével járult.

Ezek egyike püspöki székfoglalójakor a váradi papság számára készített beszéd; melynek mélyen átgondolt, a kor igényeihez alkalmazott, a magy. papságnak egy tanult és tapasztalt főpásztor szemeivel jól látott szükségleteire kiterjeszkedő tartalma — gondos atyának mutatja abbéli törekvését, hogy egyházas és hazafias szellemű, tanult és művelt, példás és hasznos papjai legyenek.

Másik beszéde . . . Hiszen mintha most is látnám a boldogultat bibora és rendjelei fényében, Biharvármegye nagy termének zöld asztalánál, hol elődei mint örökös főispánok elnökölték valaha, látom, amint Magyarország ezer éves fennállásának megünneplésén, tudásának tárát megnyitva, szónoki lendülete szárnyait kieresztve, a hon- és fajszeretet tulajdonos érzelmétől hol elfojtott, hol lelkesített hangon, a vármegye diszben ragyogó közönségének elragadtatása, s meg-megújuló tapsvihara közt e hazának mint magyarnak ezer éve fennállását, a magyar nemzet millenárius állami uralmát, — a multnak szenvedésekkel kiérdemelt dicsőségéhez, a jövőnek honfiai erényektől föltételezett reményében való jogát az isteni Gondviselés előtt lélekben leborulva, a lelkeket fölemelve ünnepli és hirdeti!

Már csak még sem gondolhatta senki, hogy az egykori gyarmathai plebánosnak vármegyei szereplése ily apotheosis-szerű fenséges jelenettel fog végződni . . .

De nem kevesebb kötelességtudással teljesíté ünnepelt halottunk törvényhozói tisztét is a főrendiház termében.

Püspökségének egész ideje majd minden téren hol üdvös, hasznos, sőt szükséges, hol azonban a régi institutiók szellemével is ellentétes törvényalkotások korszaka volt.

És nem volt javaslat, mely ha a kath. egyház vallás-erkölcsi tanait, fegyelmét és hagyományait, az iskolai és templomi chatedra szabadságát csak egy-két szakaszban is, érinté, — annál inkább, mely a nép- és felsőbb oktatás messze kiható szervezetét, a bűn és kihágás körüli torló eljárást vagy a képviselőválasztás fölötti biráskodást, s legkivált — természetesen — melyek az u. n. egyházpolitikai kérdéseket illették — nem volt, amelyhez jogtudással, jogérzéssel, egyháza és hazája szeretetéből származó aggodalommal, mindenek fölött pedig apostoli állása kötelességével hozzá ne szólott volna.

És e beszédekben, bár hol hangzottak azok, soha, még az ellenséges indulat sem talál akár csak egy érdekes hangot, élesebb kifejezést, elbizakodott támadást! — ellenkezőleg, — beszédei tartalmának gondos alapozása és építése mellett az ellentétes nézetekkel szemben apostoli szelidség, szerény önuralom, gyöngye kimélet nyomta beszédeire úgy, mint társalgására, s általában az emberekkel való érintkezésére a szép művelt, jó léleknek bélyegét, lebilincselő varázsát. Valóban el lehet mondani, hogy midőn a hit ellenségei ellen harcolt, érettök harcolt s igyekezett az igazságot széppé is tenni, hogy annál inkább megkedveltesse velük.

Hiszen még fogalmazásban is, az itt-ott élesebb ellenmondást involváló »de« szócskát lehetőleg kerülte, — másokéban pedig törülte.

Azonban e kiméletesége másfelől megfosztá különösen egyházi szentbeszédei nagyrészt a hatás teljéért annyiban, amennyiben az előadott igazságoknak s következményeiknek a hallgatók lelkére való alkalmazását az ő gyöngédsége magukra a hallgatókra bízta, akik pedig arra ritkán készek, vagy főleg az ő mélyebb járatu beszédei után sokszor képesek sem voltak.

Ennyi sokféle és sok oldalú szónoki működés, midőn a magas és hozzá egyházi állású beszélőnek ajkaira fényes gyülekezetek kritikus elméje, sőt egy országnak már felcsigázott várakozása figyelt, — csakis a folytonos olvasás, tanulás és gyakorlat eszközeiben bírta nagy sikere föltételeit.

Az igaz, — s ezt a boldogult maga is megvallja — hogy némely dologhoz, mint amateur, műkedvelő szólott hozzá; mert hisz; a tudomány szakainak most már egész rengetegében senki teljesen jártas nem lehet; — de hogy helyét ott is megállotta: ez tudományszomjas lelke rendkívüli tehetségeinek, egész élete legnagyobb dicsőségét képező folytonos munkálkodásának, a »nulla dies sine linea« örök szép elve követésének példás bizonyítéka, — e példa az ő legbecselesebb hátrahagyott öröksége!

Ezért szerette, becsülte és jutalmazta szívesen és első sorban a — munkásságot.

*

Egy nagyobb francia munkának töredéke második része jutott véletlenül birtokomba.

Az u. n. Szent-Collégium biboros tagjait sorolja fel, és pedig négy rovat kíséretében, melyek az egyes bibornokok életadatain felül bizalmas följegyzéseket tartalmaznak az illetőnek tulajdonságai, életviszonyai, politikai és egyházi magatartása felől. Tehát mintegy conduitte listája a legközelebbi conclave tagjainak, pápaválasztás esetére.

Megboldogult biboros Atyánkról ez a Vatican Couloirs-jaiból ellesett információ többi közt azt mondja: Un grand seigneur. La Cardinal di Schlauch ira an ciel, mais il ira en carrosse. Schlauch bibornok nagy úr — mennybe jutand, de még oda is diszhintón fog menni.

Hát e szellemi sziporka nagy igazságnak ad kifejezést.

Mert a mily leereszkedő, nyájas és közvetlen volt ő a mindennapi érintkezésben, családiasan szótelen és egyszerű az ő bizalmasai közt: ép úgy érvényre kívánta és tudta juttatni egyházi és magyar közjogi magas állása, fényes javadalma jogos igényeit maga részére másokkal, vagy a fölmerült nagy jelentőségű eseményekkel szemben.

Ott különösen, hol egyházának, illetőleg egyházmegyéjének különleges dicsősége, akár magában véve, akár az ő személyével kapcsolatban mint kimagasló mozzanat került a történet sorára, igen, ott grand seigneur volt; ott abból a szép, tiszta, fényes keretből, melyben szépművészetének megfelelően élete különben is mozgott, kilépve, nem tekintett semmi szellemi fáradságot elégnék, semmi anyagi áldozatot nagynak, hogy az egyházi mozzanatok magasztosságát külső megjelenésében is láthatóbbá, érezhetőbbé tegye; és a ker. magyar nemzet dicsőségét a mulból elővarázsolva, a magyar szívet is megdobogtassa!

A váradai püspökségnek visszaállítására óta nem volt külső fényben is oly ragyogó ünnepe, mint ahogy 1892. évben László királynak, ezen püspökség és káptalan alapítójának szentté avatása hétszázados évfordulóját bold. főpapunk megülte. — Az már szószerint is fejedelmi látvány volt, midőn dicsőséges sz. Alapítónk ereklyéje a számos püspöktől környezett, s királyi Családunk fenéges sarjaitól, valamint Biharvármegye és Várad város kath. rendeitől kísért váradai egyházfejedelemnek vezetése alatt, a püspöki lak kápolnájából körmenetileg a székesegyházba vitetett.

A dúlás, pusztaság és ujjíteremtés hosszú századai után ekkor lehetett először a magyar nemzet e szemefényéről, a ker. életszentség és fejedelmi nagyság ezen példányképéről, Bihar-Várad örök dicsőségéről a boldog hajdan énekét — egy kis változtatással — újra hangottni:

»És környül vesznek téged királyi sarjak
Püspökök és jobbágy urak . . .«

S ezen főséges eseménnyel Schlauchnak nagy lelkéből fakadt nagy áldozatkészsége gazdagította egyházmegyénk és városunk történelmét.

Az egyházi dicsőség legfényesebb sugara az 1893. június 12-diki római consistoriumból tört ki és ragyogott rá a váradai püspök trónjára: Schlauch, annyi előd után eddig az egyetlen, — bibornok lett. — E tény magában oly nagy, hogy minden keresett dicsőítő szólamokat mellőzve, — a kegyeletes meghatottság hangján fölemlíteni siethetnek a boldogult életének arany napját, áldozó papsága ötven éves fordulóját.

Micsoda ut az ujaradi oltáron a család örömkönyvei közt, az egyszerű nép büszke áhítata mellett bemutatott első áldozattól a — váradai székesegyház főoltáráig, hol a Pápa külön levelével és ajándékával és a király kézirat- és legmagasb érdemrendjével most kitüntetett áldozó főpapot immár bibor fedi, a tartományi érsek vezetése alatt az országból összesereglett püspökök környezik; és képviselők a magy. kormány, az ország előkelőségei, törvényhatóságok és városok! . . .

Mily gondviselészerű pálya, mily tüneményes emelkedés, mily kevesektől elért magasság! — Ennek a létrának fokait — polgári család szülötténél — csak a társadalom rétegeit meghódító személyes érdemek képezhetik. Aminek míg mi okait kutatjuk és elemezzük: ő maga, aznap tartott saját szentbeszédében az örök igazság egyszerűségével, de megdönthetetlen hatalmával, az országból összesereglett fényes gyülekezet előtt gyermeteget őszinte hangon azt mondja: »Az Isten negyedik parancsának áldása volt szerencsémnek kalauza.«

. . . Ez a parancs, ennek követése és áldása vitte őt még sirjában is — atyja mellé . . .

De alig mult el az egyházi mozzanat megkövetelte nagyuri bőkezűséggel rendezett ezen ufolsó ünnepség: mintha mutatkozni kezdetek volna a boldogult az ő maga által is többször emlegetett fizikai hanyatlásnak jelenségei.

A szellem nem vesztett élénkségéből, a tudnivágyás szomjából; a köteleesség érzete nem zsiabdott, de teljesítését immár a sujtó betegségektől megtámadott test erejének fogyatkozása akadályozta. Mennyi őszintén bevallott fájdalommal kelle neki egy-egy terhesebb külső ténykedést lassankint másnak átengednie!

A kath. autonómiai congresszus utóbbi nagy fontosságu és a célhoz közeledés izgalmaival folyt tárgyalásain mind a javaslat szervezésében, mind a keresztülvitel technikai módozatainak megállapításában még főtényezőként szerepelt; azután, mikor a megalkotott congressusi munkálatot az apost. királyi legfőbb kegyurnak a kiküldöttek közt ő is, — mint 32 év előtt az elaboratumot, akkor még csak plébánusi, most már bibornok püspöki minőségben — átnyújtotta: igen, mintha a csodaszép pályának azzal kellett volna bevégeznie, amivel bámulatos emelkedését megkezdette: akkor balsejtelemmel, mert úgy látszik halálhozó betegsége csirájával, hazatért székvárosába; hogy azután a boldogok halálával, mert hosszú betegség után nagy lelke visszazálljon Ahhoz, ki azt adta; teste pedig megtérjen földi nyugvóhelyére, a temesvári temetőbe . . .

Sajátságos végzetők van közel egy század óta a váradai püspököknek! A nagy szervező és páratlan munkás *Vurum József* (1821—1827.) hat év mulva e dús javadalmat szerényebbel cseréli föl; — a jótéteményeiben kifogyhatatlan *Laiócsák Ferencz* (1827—1842.) lemondván, az itteni capucinus atyák zárdájába vonul, s templomukban kér nyugvóhelyet; — *B. Bémer Lászlót* (1842—1850.) lánczra verve deportálják, idegenben hal meg s halva kerül vissza székesegyháza sirboltjába; — a szegények atyja: *Szaniszló Ferencz* (1850—1868.) itt hagyva oly méltón betöltött püspöki székét, a bécsi capucinusoknál vonja meg magát, a hietzingi temetőben leli sirját; — *Lipovniczky István* (1868—1885.) erős lélekkel tűrt tíz évi szenvedés után nem székesegyháza sirboltjában, hanem hivei közzé, a köztemetőben jelöli ki nyugalma helyét; — a magy. kath. egyház dicsősége, a nagy *Ipolyi Arnold* (1886.) hirtelen halállal megszakitott alig fél éves kormányzása után, végrendeletével szívet Besztercebányán temetteti el, teteme a nélkül került a székesegyház sz. Mihály-oltára alá.

És ünnepelt halottunk? . . . a szép, gyöngéd és jó lélek mulandó sátora szintén nem lőn a mienk.

Megtisztelték temetése szertartásait jelenlétökkel a koronás Fejedelem, a magas kormány, az ország primásának képviselői, a főnemesség, hatóságok stb. küldöttei . . . de azután elvitetett közülünk.

De hát van hatalom, mely őt közülünk elvigye? őt fölünk elvegye?

Kié ő, kit ravatalán egyházunk Fejedelmének legmélyebb fájdalommal siratott? Kié az a gyász, melyet az ország apostoli Fejedelme is magáévá tesz, midőn Kliót megbizta, írja fel a magy. egyháztörténelem lapjaira, a váradmegyei papok és hivek szívébe: »Mély gyászuk az enyém is; én ezen bölcs tanácsadóm és odaadásteljes, őszintén kedvelt hívem emléket mindenkor hálás kegyelettel fogom megőrizni szívémben.«

Hát nem maradt-e ő itt egyházi, tanügyi, irodalmi alkotásaival, magas ritka méltóságai fényével, egész-maga jószágos szép lényével, összes dicsőségével, nem maradt-e, nincsen-e itt és most is közülünk?

Azt írja sz. Jeromos egyik levelében Nepotianus halálakor: »Nec doleas, quod tatem amiseris; sed gaudeas, quod tatem habueris.« Ne az fájjon, hogy a jelent elvesztéd; annak örülj, hogy a tied volt.

»Quem corpore non valemus, recordatione teneamus; cum quo loqui non possumus, de eo loqui nunquam desinamus.« (Epist. 60. ad Heliod.) Kinek testét magunk közt nem tisztelhetjük, őrizzük meg emléket; ha már vele nem beszélhetünk, róla beszélni meg ne szünjünk.

És ne hányjuk szemére az erdők fölött messze kimagasló tölgynek, hogy az évtizedek viharai egy-egy gallyát letörték, egy-egy lombját megtépték, törzsén, sudvarán itt-ott sebet ejtettek . . . Hanem adjunk hálát a Gondviselésnek hogy szerencsésen fejlődött, dúsan virágzott, áldásként ontá gyümölcsét, a hőségben árnyat, a bajban védelmet, az ingadozások közt szintén támaszt, a haladásra, a nemes magasba törésre példát nyújtott, szemet-lelket gyönyörködtetett, nagy messze vidékeknek dicsősége volt!

Nem, őtet sem rejti egészen a temesvári mauzóleum márvány sírúrege, mert róla is elmondhatjuk, amivel Tacitus Agricola életrajzát befejezi: »Quidquid ex illo amavimus, quidquid mirari sumus, manet, mansurumque est in animis hominum, in alternitate temporum, fama rerum . . . postertati narrasus et traditus, superster erit.« (Tacit. Iulii Agricolaie vita. XLVI.) Amit csak szerettünk, csodáltunk benne, mind megmarad — fenn fog maradni az emberek lelkében, örök időnkig tettei hírében . . . beszélni fogunk róla és átadjuk a jövő nemzedékeknek: élni fog!

* Király ő Felsege legkegyelmesebb részvét-táviratából a váradai káptalanhoz

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz. 28.

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

Az ülés mezejénél után Apponyi bemutatja a miniszter-előadó iratát, melyvel értesíti, hogy a király decz. 17-én báró Krieghammert állásától felmenté és a következő napon lovag Pitre-Chat hadügyminiszterré kinevezte. Tudomásul szövegel.

A főrendiház két átiratát, az indemnitási és a horvát provizorium elfogadását illetőleg be-terjeszti.

A java lakok szentesítés végett ő Felsőházhoz fognak felterjesztetni.

A főrendiház átiratát az 1900. évi zsr-számadásokról, mely-t miután mindkét Ház elfogadta, országos törvények jelent ki.

Bemutatja az akadémia átiratát, amely

szerint az 1843—44-iki országgyűlések naplóját alá rendezték.

A Ház örömmel veszi tudomásul az értékes művet.

Bemutatja gróf Andrassy Tivadarnak, az összeférhetlenségi bizottság elnökének jelentését Lázár Menyhért képviselő összeférhetlenségi ügyéről.

Szűts Pál jegyző felolvassa a határozatot.
Elnök: Tudomásul vétetik.

Ezzel kapcsolatban bemutatja Vákár Arthur hírlapírónak a kérvényét újabb vizsgálat elrendelése ügyében a Lázár összeférhetlenségi esetét illetőleg.

Mint hogy a bizottság ítéletei végérvényesek további eljárásnak helye nincs.

Bemutatja Szeged közönségének feliratát a nemzetiségi igazgatások megállapítása céljából az 1868: XLIV. t.-cz. módosítása iránt.

Kolozsvár város feliratát, melyly a közönségtörvények jelvényeit a magyar közjognak megfelelően kéri megállapítani.

Kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

Bemutatja Hajdu és Fehér vármegyék feliratát a Magyarország és Ausztria között az ugynevezett Halastó körüli területen megállapított határvonal tárgyában hozott ítélet ellen.

Az elnökségnek egyéb bejelentése nincs.

Elnök: Felmentült annak szüksége, hogy a képviselőház újév előtt még egy formális ülést tartson. Az elnökség ezt decz. 31-ikére tűzte ki.

A jegyzőkönyv hitelesítése után elnök az ülést bezárja.

Két hercegi szökés.

— Szerelmi regények. —

Budapest, decz. 23.

Az *Esti Újság* írja, hogy *Lujza Antoinette* szász trónörökösnek már házassága óta viszonya volt *Giron* francia nyelvmesterrel, s már ekkor viharos feltételek között játszódtak le közte és a trónörökös között, noha külsőleg a jó egyetértés látszatát megőrizték. Az utóbbi hónapokban oly izgalmas jelenetek történtek, hogy *Giron* nyelvmesternek, a ki a trónörökös gyermekeit oktatta, e miatt távoznia kellett Szászországból.

Ekkor rávettek a trónörökösöt, hogy bocsánatot kérjen férjétől. De ezzel korántsem fejeződött be a regény, mert *Giron* Bajorországból süren levelezett a hercegasszonnyal, s a levelek a trónörökös kezébe kerültek, s a felesége leveleiből meggyőződhetett a szomorú valóságról, hogy benső viszonyt folytat a nyelvmesterrel. Erre magához hívatta a feleségét, a ki őszintén megvallotta, hogy régóta viszonya van *Giron*nal, mire borzasztó jelenet után a hercegnő összeszedte ékszerait és megszökött Salzburgba. Itt találkozott *Giron*nal, s innen Münchenbe, Brüsszelbe, majd Genfba utaztak.

Ugyancsak ezzel egyidőben *Lipót Ferdinánd* kir. herceg, a szász trónörökösnek testvére is megszökött egy iglani színésztől, a kivel már régebben viszonya volt.

Iglában ismerkedett meg a herceg a színésznővel, mikor *Krakkóban* mint ezredes szolgált. Már ekkor botrányos viselkedése miatt rendelkezési állományba helyezték a herceget, s azóta Salzburgban élt, a honnan Bécsbe élő kedveséhez el-eljárogatott.

Néhány hét előtt levélben tudatta a királylyal viszonyát, s hogy minden méltóságáról lemond, s polgári nevet vesz föl; hogy a király erre mit válaszolt, azt nem tudni, — de az bizonyos, hogy *Lipót Ferdinánd* testvérel a szász trónörökösével együtt szökött meg

Salzburgból, s Münchenben találkozott kedvesével, s innen együtt mentek Genfba.

A toszcanai és a szász főudvarmesterek most Genfben nyomozzák a két szerelmes párt.

A szegénygyermek karácsonyfája.

A könyörtül emberek jótékonyága megalozza a Üdvözítő születésének előestéjén a szegény és árvagyermeknek is az örömet.

Az intézetekben, árvaházakban karácsonyfákat állítanak, karácsonyi ünnepélyeket rendeznek s ruhákat osztanak ki a szegény gyermekek között.

A *várad-olaszi* róm. kath. elemi fiúiskolában a hó 23-án délelőtt 9 órakor volt a szegény és szorgalmas gyermekek között a ruha-kiosztás. *Dencs János* t. kanonok, esperesplébános *Stark Gyula* igazgató-főtanítóval minden osztályban megjelent s szép alkalmi beszédek tartott, melyeket a gyermekek áhitattal és megajta hallgattak. Az oktató beszédek után kiosztattak a ruhák, s a szegény gyermekek felruházva hagyták el a tantermet. A begyűlt adományokról a következő elszámolást tettük:

A kegyes adakozókhoz!

Alulírott igazgatóság a szegény és szorgalmas gyermekek nevében a nagylelkű adakozóknak forró köszönetét nyilvánítja. — Az igazgatóság részéről kibocsátott gyűjtő iven özv. *Gyurinyi Sámuelné*, szül. *Fábry Fáni* buzgó utánjárására a következők adakoztak:

Br. Königsarter Herman 50 korona, Vinkler József 20 korona, Schiefner Ede 10 korona, Zajnay János 10 korona, Palotay László 20 korona, Andrassy János 10 korona, Széchenyi Jenő 10 korona, Kucsovsky Lajos 10 korona, Steinberger Ferencz 10 korona, Fetsler Antal 10 korona, Buzassy Albertné 4 korona, Fábry Testvérek 2 korona, Rozslay Gé a 2 korona, Isten nevében 2 korona, Kiss Elekne 2 korona, Nesztorné 2 korona, Czifra Gerőné 2 korona, Pallay Lajosné 2 korona, N. N. 2 korona, Fröhlich Jánosné 2 korona, Nyiry Györgyné 2 korona, Ferdényi Olivérné 2 korona, Bozóky Alajosné 2 korona, P. A. 10 korona, dr. Schweger Ed- 3 korona, báró Lu sénézky Lenke 4 korona, Jézus gyermek emlékére 2 korona, özv. Lindenmayerné 2 korona, Kováts Béláné 2 korona, özv. Tullies Józsefné 2 korona, Csicsay Alajos 2 korona, Sal Ferenczné 6 korona, Protz Jánosné 2 korona, dr. Némethy Gyula 2 korona, dr. Papp Oszkárné 2 korona, N. N. 1 korona, B. V. 1 korona, Lindenberger János 2 korona, özv. Kapus Tivadarné 2 korona, Halász 2 korona, Tóth Lajos 2 korona, Makkay József 2 korona, Peszeky F. 2 korona, T. J. 1 korona, dr. Imrk Gusztáv 2 korona, özv. Korn Lajosné 1 korona, Karn Margitka 1 korona, Krisztovits A. és fia 4 korona, Makucz Ernő 2 korona, Rádi Odön 2 korona, Sável Kálmánné, 1 korona, özv. Szabó Gézné 30 fillér, Plander Sámuelné 1 korona, Martinek Mátyásné 1 korona, Száborovszky Rezső 1 korona, Czigelt József 1 korona, N. N. 1 korona, Isten nevében 1 korona, Nozáky Rudolf 1 korona, Géczy Lajosné 2 korona, Bodó János 1 korona, dr. Szolcsányi Hugóné 1 korona, dr. Molnár Iréné 2 korona, özv. Vertán Lajosné 2 korona, Szathmáry Király Andorné 2 korona, Mhók Francziska 1 korona, Liber Istvánné 40 fillér, Frischmann Adolfné 1 korona, N. N. 20 fillér, N. N. 10 fillér, N. N. 10 fillér, N. N. 1 korona, N. N. 20 fillér, Beöthy Lászlóné 4 korona, Száhlender Károlyné 2 korona, Sável Jánosné 1 korona, Meluch Lajosné 1 korona, özv. br. Gerliczyné 4 korona, Heilinger József 2 korona, Szabó Ferencz 2 korona, Harmathy Károly 2 korona, özv. Papolezy Ferenczné 1 korona, Hlatky Bandika 1 korona, Frankó 2 korona, özv. Kreutz Ferenczné 2 korona, özv. Schmarjáné 1 korona, N. N. 10 fillér, Bölönyiné 5 korona, Rutter Miklóská 1 korona, özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné 6 korona, ifj. Steinecker Sándor 1 korona, Novotny S. Alfonz 1 korona, Markovits Antalné 4 korona, Bereczky Gézné 2 korona, Persz Adolfné 1 korona, Balázsházy Margit 1 korona, Vácziné 40 fillér, F. F. 1 korona, Lacsnik Jánosné hagyománya 5 korona. Ezekon kívül Szitádky Ernő ur 15 csinos sapkát, özv. Stépán Istvánné 2 csinos kabátot voltak kegyesek adományozni.

A begyűlt pénzből vétetett 42 pár csizma per 5 korona, 20 kabát per 7 korona. — A fennmaradt összeg a tanév végén fog jutalomképpen kiosztatni.

Végezetül kellemesen esik kiemelnünk, hogy a kabátokat kiválóan jó anyagból és ügyesen *Bumbera Imre* polzári és papi szabó készítette, a csizmak pedig *Bondray Pál* pártolásra érdemes műhelyéből kerültek ki.

Kelt Nagyvárad, 1902. december hónap.

Az igazgatóság.

Az ujjvárosi Immaculata-intézetben.

Tegnap délután 3 órakor volt az ovodások karácsonyi ünnepe. A hatalmas ovodai terem zsúfolásig megtelt az édes apróságok mamáival, kik büszkén hallgatták a kicsinyek énekét és szavatait. Három bájos anyuka állott a bethem körül s egy óriási karácsonyfa árasztott fényt a mosolygó gyermekarcokra. A kedves, családi ünnepélyt ruhaosztás követte s míg reggel 100 szegény kapott tűzelő fát, most 50 ovodás gyerek jutott meleg ruhához. Az ünnepély után dr. *Vucskics Gyula* plébános szólt az örvendező kis sereghez, aztán egy kedves délután emlékével osztott szét a nagyszámu vendégsereg.

A mai napon a következő intézetekben lesznek karácsonyfa ünnepélyek:

A Szt. Vincze-intézetben.

Az irgalmas nővérek régi Szent Vincze-intézet ovodájában ma este tartják a karácsonyi ünnepélyt. Az előző években dr. *Schlauch Lőrincz* biborok gondoskodott bőkezű jótékonyssággal a kis gyermekek örömmünepéről, ez alkalommal pedig az intézet igazgatója: *Fetsler Antal* kanonok jótékonyága hoz örömet a szegény gyermekek és szülők szívébe. A karácsonyfa csecsebecséinek szétosztásán kívül mintegy 50 szegény gyermeket ruháznak fel, a tél hidege ellen.

Az árvaházakban.

Az árvaházakban szintén állít fel a szeretet karácsonyfákat, hogy némileg feledtesse a gyermekekkel árvaságukat. A biharmegyei nőegylet *Erzsébet* leányarvaházban ma, szerdán délután 3 órakor lesz az ünnepély b. *Gerliczy Flixné* elnöknő jelenlétében, a városi árvaházban fél 4 órakor, a városi gyermekórházban pedig délután 4 órakor lesznek a karácsonyfa ünnepélyek, melyekre szívesen látják az érdeklődőket.

Az ujjvárosi r. kath. fiúiskolában.

A nagyvárad ujjvárosi r. kath. fiúiskolában, mint az előző években, a jótékony szívű emberek adományaiból beszerzett meleg ruhákat, lábbelket osztják ki ma délelőtt. Mintegy 60 gyermeket ruháznak fel. Az ünnepélyen az iskola előjáróin kívül a szülők is részt vesznek.

Kérjük lapunk t. előfizetőit, hogy a sajtó alatt levő

Tiszántúl Nagy Képes Naptárát

ismerőseik körében ajánlani szíveskedjenek, mert a díszes kiállítású és gazdag tartalmu naptár nélkülözhetetlen, házagot pótló kézikönyve lesz minden háznak. Épen ezért gondoskodunk róla, hogy nem előfizetők is megszerezhesék; ez okból nagyobb mennyiséget készítenek egyenkénti előadásra is. Megrendelésüket elfogad és pontosan teljesít a

„Tiszántúl” kiadóhivatala.

A naptár ára 1 korona. Védői megrendelőinknek bármintve kézbesítjük.

Tisztelettel

a „Tiszántúl” kiadóhivatala.

UJDONSAGOK.

Karácsony este.

Csupa szín a hófehér város. Ajándékok vásárló alakok nyűzsögnek utcahosszat.

Szinte olvasható az arcokon, mint tervezgetik az esteli meglepetést. Az egyik még aggodalmasan válogat a kirakat előtt s számolgatja mire is telik? . . . A másik már boldog örömmel siet hazafelé.

Nagy uri lakások és viskók rejtekén egyaránt féltve, rejtegetve halmozzák el a karácsonyfa galyait csillogó, tarka édességgel, s a mint leszáll az alkony, kigyulnak az apró gyertyácskák, s mintha a derengő, pislá fényből a szeretet melege sugárzana, — városzerte csend, nyugalom . . .

A világos ablakokból kaczagó, boldog gyermekhangok verődnek ki az esti sötétségbe, a hol egy-egy sápadt utca-gyermek kifáradt munkásember suhan el, meg-megállva egy-egy ablak előtt, s míg elnézi a mások repeső boldogságát, az ő lelkükbe is beoson az a sugárzó melegség, ami betölti benn a szobát, s megbékülve a világgal, a nyomorúsággal, sietnek hazafelé övéikhez, hogy ők is meggyújtják azt a pár gyertyácskát, mely beragyogja az ő kis nyomorúságos szobájukat is.

S a mint bele kondul az éjszakába az éjféle misére hívogató harangszó, hirdette Jézus születését, megbékélt boldog emberek sietnek, hogy együtt énekeljék: »Dicsőség a magasságban Istennek s béke a földön a jóakaratu embereknek.«
D. A.

TAJEKOZTATÓ.

- Decz. 28. A bölcsőde egyesület közgyűlése d. e. 11 órakor az újvárosi zárdában.
- Decz. 31. A tisztikar Szilveszterestéje.
- Jan. 10. Jogászbál.
- Jan. 18. Fehérkereszt-bál.
- Jan. 24. A tisztikar hangversenye és tánczestéje.
- Febr. 7. Tisztibál.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, kik hátralékban vannak, hogy azt mielőbb rendezni sziveskedjenek.

* **Éjféle misék a templomokban.** Szent karácsony éjjelén a templomok harangja belezeng az éjszakába, hirdeti a Megváltó Istenember születésének emlékűnnepét. A hívők ezrei sietnek az istenházába, hogy leboruljanak a Mindenható számolyához. Az összes templomokban ma éjjel megtartják a szokásos éjféle miséket. Várad-lasziban a premon rei-rend templomában *Dencs János* tb. kanonok, es-peresplébános, Várad-Ujvárosban a Szent László-templomban dr. *Vucskics Gyula* plébános és Várad-Ve enczén *Gabriely Lajos* plébános végzik az éjféle szentmisét.

* **Primiczia.** A váradi egyházmegye legifjabb áldozópapja *Lipcsy Gyula* tegnap reggel 7 órakor lépett először a Szent Vincze-intézet gyönyörűen díszített kápolnájában az oltár elé, hogy a vérontás nélküli való legszentebb áldozatot bemutatssa az ég és föld Urának. Jelen voltak a fenséges aktusnál az ifjú áldozó pap édes anyja övére, unokatestvérei, volt előjáró *Steinberger Ferencz* apátkanonokkal élőkő, volt növendéktársai s a papság köréből még többen. A manufactori tiszat *Felser Antal* apátkanonok töltötte be,

volt előjáró s társai közül pedig többet segédkeztek. A »Veni Sancte« inonálása után felcsendült az intézeti énekkar ajkán az elragadó ének, s a jelenlevők az egész szent mise alatt szebbnél-szebb latin énekekben gyönyörködhetek. A fiatal áldozópap kezéből vették magukhoz a legméltóságosabb Oltáriszentséget a boldog édes anyja, nővér s rokonok. Egykori növendék társai szintén fogadták az élet kegyerét volt kedves kollegájuk felszentelt kezéből. — Szent mise végével az egyház kegyeletes szokása szerint áldást osztott az új misés. — Először manufactora iránt rőtta le a szeretet emez adóját, majd meghatottságtól remegve az édes anyja feje felé tárta ki áldástoszló kezeit, hogy lekönyörögje rája a Mindenható irgalmát, kegyelmét, aztán a rokonok, s az egykori előjárók fogadták paptestvértüké lett növendékük áldását, szeretettel áldotta meg — még nem régen kollegáit — a papnövendékeket, az intézetet vezető irgalmas néneket, az intézet növendékeit, s az összes jelenlevőket. — Mint értesülünk, a másik új misés *Hagen Ferencz* Nagykarácsony első napján fogja bemutatni első szent miséjét szülővárosában Nagykarolyban.

* **A színház fűtőkészüléke.** A Szigligeti-Színház fűtése rossz, ezt sajnos tapasztalja a színházba járó közönség. A város pedig perel Keller József vállalkozóval. A szakértők ugyan is azt tapasztalták, hogy a fűtőkészülék felülete kicsi s ennek megnagyobbítására, valamint a többi hiányok pótlására felhívták a vállalkozót. Keller József a városhoz intézett beadványában kijelenti, hogy a pert kerülni óhajtja. Itt járt néhány nappal ezelőtt s meggyőződött, hogy a fűtőfelület elég nagy, rendes fűtés mellett is képes elég meleget szolgáltatni. A szerkezet valószínűleg megrepedt, vagy belül sok korom, kívül pedig sok por rakodott le a készülékre. Azonban ha a város megfizeti a tőle visszatartott mintegy 500 korona összeget, a fűtőkészüléket átjavíttatja, csak a szerelőnek kell óránként 1 koronát fizetni. Az anyag, amit ő munkálathoz ad, többet kerül neki 500 koronánál. — *Köszeghy József* városi főmérnök véleményében azt ajánlja, hogy a város ne fogadjon el a Keller József ajánlatát, mert helyes megoldás csak a fűtőkészülékek területének megnagyobbításával érhető el. A szerződések szerint Keller erre kötelezhető, miért is hívja fel rá a város. Per esetén a város nem fog vesztetni. Ha Keller nem akarja pótolni a munkálásokat, a fűtőberendezés elkészítésével Heufel specializistát, aki már ajánkozott is, bízzák meg a munkákkal s a költségeket Kellerrel fizetessék meg.

* **Adomány a népkönyvtárnak.** Sebő Imre helybeli könyvkereskedő az újvárosi népkönyvtár részére 100 kötet igen értékes könyvet vett szives adományozni, melyért ez uton is hálás köszönetét fejezi ki a népkönyvtár bizottsága.

* **A Körös megfertőzése.** A mezőtelegdi Bihar Salagyi olajgyár által a Körösbe eresztett vitriol-salak ügyében Nagyvárad város régebben feliratot intézett a belügyminiszterhez, s ez ügyben tegnap, kedden délután volt a helyszíni tárgyalás. *Szunyogh Péter* alispán előkötött a tárgyaláson, a meyen a kulturmérnök hivatal képviseletében *Schmit* kir. főmérnök is részt vett. Nagyvárad város részéről *Rimler Károly* polgármester, *Komlóssy József* tanácsnok, *Dús László* főügyész, dr. *Baróthy* Arós főorvos és *Köszeghy József* főmérnök voltak jelen. Ez alkalommal tavirati uton kérdést intézett a város a belügyminiszterhez a felirat sorsáról. Erre azt a választ adták a belügyminiszteriumban, hogy a feliratot áttették a földművelésügyi miniszterhez, s elintézés után onnét fogják a határozatot leküldeni. Ezután előterjesztették a kulturmérnöki hivatal

által tervezett szűrőkészülék rajzát, amely hivatva volna a gyárból az Egeres patakba, illetve Körösbe eresztett szennyvizet a salaktól és ártalmas anyagoktól megtisztítani. A város képviselői megtették észrevételeiket s azt jegyzőkönyvbe vették.

* **Az újvárosi népkönyvtár megnyitása.** Az újvárosi népkönyvtárt január 10-én fogják megnyitni, mint értesülünk felolvasó estélylyel egybekapcsolva. A könyvtárosi tisztség ellátására *Bodnár Jánost*, az újvárosi községi iskolai tantesület tagját kérték fel.

* **A karácsonyfa és a betlehemesek.** A Megváltó születésének előestéjét üljük ma. A múltból maradt fenn a poétikus szép szokás: a karácsonyfa felállítása és a betlehemi pásztorjáték. A családoknál ma este kigyulnak a karácsonyfa apró gyertyái s beragyogják az örömben uszó apróságot. A túlevelű fákra aggatott csecsebecsék özönc édes boldogsággal tölti meg a gyermekek szívét. Az ártatlan öröm átragad a szülőkre s együtt örülnek a kis Jézus születésének. Hány családok örömet, békéjét hozza meg a kis karácsonyfa! — A másik szép karácsonyesti szokás a betlehemi pásztorjáték. Ez is ősi szokás, s bár ma már inkább a falukon őrzik meg annak poézisát s a városokban nagyon sokat vesztett vallásos szépségéből. Inkább csak néhány korona szerzésére használják fel vásott gyerkőcök. A faluban azonban még most is a vallásos érzés adja a betlehemesek ajkára a szép éneket: Mennyből az angyal, lejött hozzatok . . . S az ének visszhangra talál a hallgatók szívében.

* **A szegények segélyezése.** A szegényeknek ingyen kenyérrrel, faval, s meleg levessel való ellátása folyik napról-napra tovább. A mozgalom vezetői most karácsonykor szeretnék a szegény elhagyottakat örvendetes meglepetésben részesíteni, t. i. hogy a Szent László-téri barakban és Varaljan a Feldheim házban levő ételosztóban ne csak levest, hanem valami husfelét is kapjanak a jelenkezők. Mint-hogy azonban a végrehajó bizottság rendelkezésre álló pénzüsszeg nem enged meg ilyen mű különös költséget, azon kérelemmel fordul a bizottság a közönséghez, hogy eme tör-kvését husneműk adományozásával előmozdítani sziveskedjék. Tegnap a velenzei ételosztóban kiosztatott 286 adag leves és 292 adag kenyér, azonkívül ugyanott 169 egész kenyér, a Szt. László-téri ételosztóval 2367 adag leves, ugyanannyi kenyér. Ezenkívül a rendőrségben kiosztatott 6 kenyér. A Babrik-féle házban és a kolozsvári-utcai házban levő szálló helyen szálláson volt 51 férfi és 30 nő. A fa utalványozása sűbet nélkül tart. Újabb adakoztak *Spitzer Lajos* 10, *Büglér Vilmosné* 10, *Klein Lajos* 6 *Róth Cecília* (Bécs) 20, *Nadányi Jenő* 30, *Nagyvárad városa* 2000, *Polgári leányiskola* gyűjtése 7 kor. 82 fill. *Királyi főreáliskola* gyűjtése 42 kor. 87 fill. és *Rendes Szidor* 50 koronát.

* **Újabb filokszéra veszedelem.** Az ország szőlőtermelését új veszedelem fenyegeti. — A kecskeméti vinczellér-iskola igazgatója, mint állami szőlőfelügyelő, december 17-én hivatalosan megállapította, hogy Ujhartyán pest-megyei, aisdabasi járásbeli községben a filokszéra eddig immunsnak tartott homoktalajban fellépett s nagy pusztítást okozott. Ezt a szomorú feldezt még szomorubbá teszi nemcsak az a körülmény, hogy a filokszéra fellépését immunis homokterületen, hanem még azon felül is, amerikai tőkével beültetett telepen taláta az állami felügyelő. — Eddig ugyanis az volt a hit, hogy homokterületen a filokszéra nem él meg, az amerikai tőke dus rostáját pedig egyáltalán nem képes megtámadni úgy, hogy komolyan megártson a növénynek. Sajnos, a hivatalos vizsgálat megdö-

tötte az eddigi tapasztalatot. A földmivélségi miniszterium borászati osztálya, a jelentés beérkezéskor, 70,017—902. számú rendeletével Ujhartyán községet azonnal zár alá helyezte, s a községből tőkék kivételét, a községen keresztül tőkék szállítását betiltotta.

* **A Polgári takaré- és segélyszövetkezet 6. évtársulatának befizetési holnap,** azaz csütörtökön elmaradnak. Az 5. évtársulatnak befizetése pénteken délelőtt 9-től 11-ig teljesítendő.

* **Halálozás.** Részvétel vettük a következő gyászjelentést:

Özv. Vámosy Károlyné a maga, valamint testvérei: Vámosy László, Vámosy Etelka, Vámosy Erzsébet, Vámosy Károly, Vámosy Imre és Vámosy Róza egy a magok, mint az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a szerető jó leány, illetve testvér, unokatestvér, sógorod és rokonok **Vámosy Jolán**nak 17 év december hó 22-én este, életének 29-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai ugyane hó 24-én d. u. 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a biharmegyei kórházból az olasz-i temetőben örök nyugalomra tetetni. Mely vég-tisztelettelre az elhunyt rokonai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárád, 1902. decz. hó 23. Béke hamvairal Áldás emlékére!

* **Értesítés.** A **Filléres takaré- és segélyszövetkezet** ez uton értesíti tagjait, hogy az e heti befizetések Karácsony ünnepe miatt csütörtök délután helyett pénteken délelőtt 9—11 óráig teljesítendő.

Karácsonyi és Ujévi vásár megnyitás!

Friss és Társa korona- és fillérbazárjában Nagyvárád, Olasz Fő-utca.

Tisztelettel kérjük az igen tisztelt helybeli és vidéki vevő közönséget, hogy mielőtt a karácsonyi és ujévi ajándék-tárgyakat beszerezné, bennünket látogatásukkal megtisztelni sziveskedjenek, hol eddig még nem létező kedvezményben részesülnek. Tekintettel a karácsonyi nagy tolongásra, nagyon kérjük t. vevőközönségünket bevásárlásaikat nem az utolsó napra hagyni, hogy módunkban legyen a legelőzékenyebb és pontos kiszolgálást nyújtani. 7.

x **Legezészerűbb karácsonyi ajándék** szeretteinknek a könyv, melyet minden kigondolható igénynek megfelel **bolttáron alul** csak Csathó Gábor és társa cégnél kaphatni, Nagyvárádon, Fő-utca (rég. Bazar-épület.) 68

x Felhívjuk olvasóink figyelmét **Spiegel Izidor** (ezelőtt Freyberger és Társa) lapunk mai számában levő hirdetésére.

Igazságszolgáltatás.

Ki a legény a csárdában?

Okányban a falui legények két pártra osztottak, az egyik pártot **Okányban alvágóknak** hívták, melynek ifj. **Baráth Gábor** volt a vezetője, a másikat **felvágóknak**, melynek élén **K. Kincses Béni** állott.

1901. augusztus 24-én összejáratkozott az utcán a két pártvezér ifj. **Baráth Gábor** és **K. Kincses Béni**, ki **Molnár Ferencz** nevű leánygyeget sétált az utcán. Ifj. **Baráth** nem állhatta meg, hogy bele ne kössön **Kincses**be. **Baráth Kincses Béni** úgy összeverte és szurkálta, hogy mikor már a kiáltásokra oda érkezett **Kincsesnek** a bátyja, **K. Kincses Béla**, őcsesce már akkor a vérbe fagyva volt.

Kincses Béla ennek láttára oly nagy méregbe jött, hogy egy kezébe akadt karóval úgy vágta fejbe ifj. **Baráth Gábor**at, hogy annak ko-

ponyája 17 centiméter hosszúságban megrepedt, melynek következtében aztán 7 nap múlva meghalt.

A nagyváradi kir. törvényszék tegnap vonta felelősségre tettéért **K. Kincses Bélát**. A királyi ügyész súlyos testisértés büntetével vádolta.

Fassie elnökele alatt megtartott főtárgyalás során a tanvallomások alapján beigazolódott, hogy vádlott tettét erős felindulásban követte el.

Dr. Lázár Márton vádbeszéde után **Dr. Foynár Széver** ügyvéd mondta el védőbeszédét.

A vád és védelem meghallgatása után a kir. törvényszék **K. Kincses Bélát 10 havi börtönbüntetésre** ítélte, mely ellen egy a kir. ügyész, mint a védő felebbezett.

A nagyváradi esküdtek. A jövő évi nagyváradi esküdtek névsorát folytatólagosan közöljük a következőkben:

Szendrei Sándor kisbirtokos Székelyhid. Szentesi Elek tanító N.-Szalonta. Szécsen Antal mérnök N.-Szalonta. Székely Gyula kisbirtokos Székelyhid. Székely Sándor kápt. számvizsgáló. Szél Kálmán ref. lelkész N.-Szalonta. Szigeti Elek ref. lelkész M. Keresztes. Sziky Adám ref. lelkész F.-Vásárhely. Szikszay Lajos ügyvéd N. Szalonta Szilágyi Árpád tanító Székelyhid Szilágyi Géza órász. Szilágyi Jenő földbirtokos B. Ujfalu. Szilágyi Sándor timár. Dr. Szolcsányi Hugó jogtanár. Szkurka Elek földbérlő M.-Peterd. Id. Szoták József vásárván bérlő Margita. Szödényi Nándor magánzó. Sztarill Ferencz építőmester. Sztarill János árvaszéki ülnök. Szűcs Izó tanár. K. Szűcs János kisbirtokos Komádi. Szűcs Sándor tanító Bors. Tabéri Armin vizszab. főmérnök. Tajthy István nyug. százados Ér-Semlyén. Takács Ferencz földbirtokos Komádi. Takács Géza gazdatiszt Erdőgyarak. Takács József ref. lelkész Széplak. Tatár Balázs gimn. igazgató N.-Szalonta. Tatár Zoltán vizszab. főmérnök. Tárnok László cse-repező. Tátray Sándor lakatos. Telegdy Károly tanító Bors. Ternyei Antal bankigazgató. T. Thury Ignác kir. közjegyző Belényes. Thury Imre ház-tulajdonos. Dr. Thury Kálmán ügyvéd. Tikász András kisbirtokos B. Ujfalu. Id. Tikos András gazdálkodó. Gróf Tisza Kálmán nagybirtokos Erdőgyarak. Tokai János gazdálkodó. Tomcsányi Sándor püsp. tiszt. Id. Topa László földmives Sáp. Torszin Gergely tanító Tóth Albert árvaszéki ülnök. Tóth István ügyvéd. Tóth Márton ügyvéd. Tóth Zsigmond kereskedő. Tölczér Lajos püsp. számvevő. Török Gyula tanító N.-Szalonta. Török János p. ü. számvizsgáló. Török László kápt. erdőmester. Tunyogi Lajos kereskedő Székelyhid. Udvarhelyi Béla árvaszéki ülnök. Ujházy Antal megyei kiadó. Uj-hegyi Béla ny. csendőrnagy Ullmann Izidor kereskedő. Ullmann József kereskedő. Urbanovszky Ferencz városi irodatiszt.

(Folytatjuk.)

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR

Szerda: a színház zárva.
Csütörtök délután: **Baba**, este: **Kornevillei harangok**.

Péntek délután: **Czigánybáró**, este **Czigány panna**

Szombat: **Casanova**.

Vasárnap délután: **Rip-Rip**, este: **Ocskay brigadéros**.

Szilveszter a színházban. Szilveszter napján hagyományosan a csörgősipkás reper toárból válogatják darabjaikat a színházak. A Szigligeti színházban az év utolsó napján a régi jó és vidám **Lumpáczius Vagabundusz**-t elevenítik fel.

Monna Vanna. Alig beszéltek még drámáról a nyit, mint nagy szimbolista Maeterlinck **Monna Vanna** jaról, mely egészen új irányt jelent a nagy író pályafutásában. A Nemzeti színház most készült a szenzációs dráma színrehozására. **Somogyi Károly** szízigazgató már megszerezte a darab előadási jogát. Par nap múlva megtörténik a szereposztás a

Szigligeti színház is színrehozza a szenzációs újodonságot.

Készülő előadások. A működő előadások s az ünnepek elhalasztottak pár reprizt és premiert a Szigligeti-színházban. A följutársaság és bemutatásra váró darabok azonban nemsokára gyors egymásutánban fognak színre kerülni. E darabok: **Niobe**, **Pásztor** és **Stoll** operettje, **Mártha** opera, **Koldusdiák**, **Egy éj Velenczében**, **Gerolsteini nagyhercegnő**, a **Kereszt jelében** stb.

Karácsonyi előadások. Ma szerdán este, karácsony előestélyén a színház kapui zárva maradnak. Négy előadás kárpótolja a közönséget csütörtökön és pénteken a szünetért. Ünnepe első napján délután **Andran** gyönyörű muzsájú operettje a **Baba**, este szintén operett a **Kornevillei harangok**, ünnepe másodnapja délutánján a **Czigánybáró** operett, este pedig **Almossy Tihamér** kitűnő népszínműve a **Czigány Panna** kerül színi-re.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 96.

Bérlet 81. sz.

Ma szerdán, 1902. december 24-én:

A színház zárva.

HELYARAK: Nagypáholy 7 fr. földszinti és első emeleti páholy 6 fr. Másodemeleti páholy 4 forint. Zoelye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Tálászék, 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérhálzával szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap csütörtökön, december 26-án:

Délután 3 órakor félhelyárrakkal:

BABA.

Operette.

Este 7^{1/2} órakor rendes helyárrakkal:

Kornevillei harangok.

Operette.

TANUGY.

Magántanulók vizsgálata.

A nagyváradi kir. róm. kath. tanítóképző-nél a magántanulók osztályvizsgálatára 1903. január 2-án és 3-án tartatik meg. Jelentkezés 1903. január 1-ig.

Nagyvárád, 1902. december 23.

Az igazgatóság.

MULATSÁG.

Jogászbál. A Fő-utczán messzélátható két lengő trikolor hirdeti, hogy nagy mulatság lesz a jövő hó 10-én a Kereskedelmi csarnok termében, mely már annyiszor befogadta városunk mulatni vágyó szépeit. Bizonyára zsufolásig fognak ismét megülni a pazar díszítésű termek, hogyne, mikor derék jogászaink rendezik báljukat. A bál védőnői tisztségére sikerült meggyezni **Markovits** Antalné urnót, városunk előkelő társadalmának e kiváló tagját. A rendezőség nagy buzgalmat fejt ki a siker érdekében. A meghívót legközelebb közöljük.

Az Otthon bálja. Szenzációs napja lesz 1903. január 17-én Nagyvárad előkelő s mulatni szerető társadalmának. Akkor tartják az idei farsang előre láthatóan egyik legfényesebb bálját, az Otthon bált. Ertesítésünk szerint nemcsak Nagyvárad uri közönsége, hanem Biharvármegye társadalma, továbbá Budapestről, Aradról, Temesvárról, Kolozsvárról és Gyuláról is igen sokan helyezték kilátásba a bálban való megjelenésüket. Habár a vigalmi bizottság a kérdezősködők elől titokzatosan elzárkózik, mégis kiszivárgott, hogy egy miniszter, aki abban az időben Nagyváradon fog időzni, szintén megjelenik a bálban. A fényes bál sikerét illetőleg különben minden tekintetben erős garancia Nagy Ferenczné urnó pártfogása, ki a bálanyaságot elvállalta, nemkülönben Nagyvárad város méltóságai és kitűnései, kik mint a bál védnökei és díszelőkei mindnyájan buzgólkodnak, hogy a vigalmi bizottság fáradozását méltó siker koronázza. Tekintve a meghívandók nagy számát, a rendezőség megfeszített erővel dolgozik a meghívók expedálásán úgy, hogy 1—2 nap múlva már mindenki meg fogja kapni. A vigalmi bizottság ismételen ez uton kéri fel azokat, akik meghívóra igényt tartanak, de tévedésből vagy postai téves irányítás miatt a meghívót meg nem kapták volna, forduljanak az Otthon bálbizottság elnökségéhez, mely készséggel küld meghívót.

NYILTÉR.

Értesítés.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

karácsonyi és ujévi ajándéknak

nagyon alkalmas **levélpapírok** rendkívül csinos dobozokban megérkeztek, ugyszintén **névjegyek** nagy választékban a lehető legszolidabb árban kaphatók.

Schmidt Gyula,

könyvkötő papír kereskedésében
(új) **Bazár-épület**
Színház-oldali rész.

!! Karácsonyi vásár !!

Diszkrét...
Imakönyvek...
Költemények...
Képeskönyvek...
Ifjúsági iratok...

bolti áron alul

csak 68

Csathó Gábor és Társa

könyv- és papírkereskedésében

Nagyváradon, Fő-utca 3.

— (régli Bazár-épület) —

== kaphatók. ==

Levélpapírok dobozban, emlékkönyvek,

íróasztali készletek és más

irodai cikkekből állandó újdonság.

Szabott árak!

Karácsonyi és ujévi ajándékok legalkalmasabb bevásárlási helye!

China-ezüstgyári raktár

néven új, fényes, régi zűkséget pótló tüzlet nyílt meg Nagyváradon, a

BÉMEKTÉREN,

(Lukács aranyműves eddigi helyiségében).

A »CHINA-EZÜST GYÁRI RAKTÁR«-ban

művészi kivitelben és meglepően jutányos áron kaphatók a legmodernebb china-ezüst cikkeik, legelőkelőbb elsőrangú gyárakból. Ezek a cikkek ma már alig nélkülözhetők az uri házakban s jutányos áruknál fogva a legalkalmasabbaknak bizonyultak a háztartásban. A legelőkelőbb ilyenmű gyárak remekeivannak felismerve a Nagyváradon most létesült china-ezüst raktárban, melynek megtekintésére felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét. 70.

REGÉNY-CSARNOK

Tüzzel-vassal.

írta: Sienkiewicz Henrik. 168

De Sagloba nem nyugodott meg azonnal, sőt amikor egy kancsó pálinkát nyújtottak neki, akkor is így dohogott: ti betyárok, gazemberek! Aztán odaüllesztette a száját a kancsóhoz és a fejét maga-ra emelve, nagyot húzott belőle. A szeméi fénylették és csodálkozva mormogta:

— Micsoda időket élünk! Micsoda italt iszik ez a csürhel! És te, Istenem, látod ezt és nem csapsz le közéjük a meyhőveiddel! Aztán ismét felemelte a kancsót és fenéig üritette.

A lakodalmások nekibátorodtak, közrefogták Saglobát, kérték, hogy ne bántsa őket, engedje őket békén továbbmenni. A róz-abimbó módjára piruló menyasszony, a szép Xenia remegve, könnyes szemekkel közeledett hozzá és kezét esdően összekulcsolva, a tárgya csizmáját csókolgatta:

— Kegyelem, megértem!

A Sagloba szeme olvadozott, mint a viasz. Megigazította a meglazult bőrövéit és a herceg ajándékából uolsónak megmaradt aranyat odanyomta Xenia kezébe:

— N-sze! Isten áldjon meg téged és minden jámbor teremtményt.

Meghatotta a leány látása, mert a kancsu feketeszemű Xenia a hercegnőre emlékeztette, akit igazán megszeretett volt.

— Vajjon hol lehet a segényke? Örökösnek-e felelte az égi angyalok?

Szeretne volna ölebe venni a leányt és összecsokolni.

A lakodalmásokat is meghatotta a Sagloba nagylelkűsége, örömlében kiabáltak és énekeltek és össze-vissza csókolták a ruhája szélét.

— Oh, milyen nemesszívű vagy! mondogatták. Te derék, te jó leány! Csengő aranyat adsz és nem bántasz bennünket. Drága urunk! Dícsérjük őt és hódoljunk neki!

Altalános volt a vidámság, az öröm. Az öreg bodnár, aki eddig félelmtől remegve húzódott hátra, most feleségével és a vőlegény anyjával előre jött és mély hajlongások között kérte a lovagot.

— Maradj velünk! Nagy tisztesség lesz

ránk, ha vendégül tisztelhetünk és jelentős ez a fiatal párra nézve is.

A vőlegény és a feketeszemű Xenia is esdekelte szót hozzá és a leány bizott benne, hogy az ő könyörgésének lesz a leg hamarabb fogantaja.

A vőfélyek elmondták, hogy a tanya nincs messze, hogy a lovag így nem is tesz kerülőutat, hogy az örömapa gazdag ember és ami a fő, hogy otthon még jobb pálinkája is van.

Sagloba végigtekintett a katonáin. A szegény embereknek már szinte a nyálok folyt az ital és a tárcz után való vágyakozásban. Szóint azonban nem mertek. Sagloba látta ezt és megszánta őket. Pár perc múlva a fiatal pár, a vendégek és a katonák vidám kacagó menetben vonultak tovább. (Folyt. köv.)

TAVIRATOR.

A kiegyezés.

Budapest, decz. 23. (Saját tud. táv.) A Magyarország értesülései szerint ha sikerül Széllnek a kiegyezést megcsinálni, még 31-én a Ház elé fogja terjeszteni, hasonlóképen Lukács László a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló javaslatot. Ezért van szükség az ünnepek utáni formális ülésre.

Pozsony ünnepe.

Pozsony, decz. 23. Ma délben a város közgyűlésén Brolly Tivadar polgármester bejelentette Mária Anna főhercegnőnek Illés pármái herceggel történt eljegyzését. A közgyűlés elhatározta, hogy üdvözlő feliratot küld a főhercegi családnak. A feliratot küldöttség fogja átadni. (M. T. I.)

A szász trónörökösné szökése.

Drezda, decz. 24. (Saj. tud. táv.) A szász trónörökösné udvartartását feloszlatták, s a szökés annál különösebb, mert a hercegnő lebetegedését majusra várják. Hir szerint férjével a feszült viszony már akkor kezdődött, mikor Drezdában egy fess amerikai fogorvossal bicikliztek.

Venezuela.

New-York, decz. 23. Hivatalos helyről jelentik, hogy Roosevelt elnök a hivatalos órák végéig nem kapott formális vagy hivatalos megkérésést arra nézve, hogy a venezuelai ügyben elvállalja a választott bíró tisztét. (M. T. I.)

A Humbert-család kiadatása.

Madrid, decz. 23. A Humbert-család kiadatására vonatkozó iratok szerdán érkeznek ide. Néhány óra elégséges lesz a kiadási eljárás befejezésére. Humbertné egy újságíró előtt megczáfolta a testvérenek tulajdonított nyilatkozatokat és visszatartotta azt az állítást, hogy ő ravasz kalandornő. Ha majd megérkezik Párisba, olyan leleplezéseket fog tenni, a melyek majd teljes világot vetnek az ügyre. Humbertné határozottan megtagadta egy párisi újságíró fogadását. (M. T. I.)

Pusztító földrengés.

Budapest, decz. 23. (Saj. tud. táv.) A Turkesztanból érkező jelentések szerint az Asabad és Andisanban dühöngő földrengésnek eddig 4000 áldozata van. Óriási nyomoruság vár az élőkre. A lakó házak mind elpusztultak, most ingyen barakokat állítanak, de ezt is félbe hagyták, mert újabb rohamoktól tartanak.

Anarchista merénylet.

Genf, decz. 23. (Saj. tud. táv.) A genfi Szent Péter székesegyház bejáratánál ma egy elrejtett bomba felrobbant, de szerencsére az épületben nem tett kárt, mert kifelé szórta töltését, melyek egész házsor ablakait bezúzták.

KÖZGAZDASÁG.

Visszaélés a nagybárodai sertés-vásárokon.

Súlyos panaszszal járultak a helybeli kiskereskedők társulatához a nagybárodai kereskedők. Panaszuk abban áll, hogy a bárodai piacon közönséges élelmiszerárú kofák egyúttal szöveczérnát is árulnak, ami rendkívül romja a bárodai kereskedők forgalmát, mert a szöveczérna nagyon keresett czikk Nagybárodon.

De nemcsak az a baj, hogy árulják, hanem hogy tetemesen olcsóbban is adják, mint a kereskedők. De hogyan? Egyszerűen megcsalják a hiszekegy vásárlókat. Mindenféle számú szöveczérnából kiválogatnak néhány csomót, összehányják s így megtörténik, hogy a legolcsóbbat ledrágább helyett adják el.

A másik panasz pedig az, hogy a közönséges heti vásárokat ellepi a törvény tilalma ellenére oly iparág munkásai is, amelyeket ott Nagybárodon is üznek. Hogy ez is mily sérelem az ottani kereskedőkre és iparosokra, nem egy könnyen lehet megállapítani.

A kiskereskedők társulata intézkedett a panaszok orvoslása iránt.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgató-választmányja a napokban tartotta első ülését Budapesten a Köztelk új épületének tanács-termében a tagok nagyszámú részvétel mellett. Az ülésen, melyen gróf Zselénzky Róbert elnököl, számos nagyfontosságú kérdés került napirendre. Így véglegesen megállapította a választmány az egyesület alapszabályait és azokat a bűgymintásterhez felterjesztett elhatározta, kiegészítette választmányát a taggyűlési mozgalom megindítására határozatokat hozott. Ezen ülésen választották meg dr. Drucker Jenőt az egyesület igazgatójává és dr. Kövesi Ferenczet egyesü-

leti titkárrá. A jövő évben tartandó kiállításra nézve abban történt megállapodás, hogy országos kiállítás ne rendeztessék, de Kismarton városában tervbe vett regnicoláris borászati kiállítás támogatását az egyesületi választmány szívesen elvállalja. Több fontos indítvány tárgyalása után a választmány azon biztos reménnyel oszlott szét, hogy hazánk minden számottevő szőlőbirtokosát rövidesen tagjai sorában fogja üdvözölhetni.

Értéktőzsde.

	Budapest, decz. 23.
Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Allamvasut	—
Rimamuranyi	509.50
Magyar jelzálog	472.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, decz. 23.
Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	6.—
Káposzta, repce, aug.	96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. decz. 23-án.

Magyar aranyjárdék 4	120.—
Magyar koronajárdék	97.85
Magyar vasuti köl sön aranyban 4,3	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2	—
Magyar keleti va-uti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.25
Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	201.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	156.50
Osztrák járadék papirban	100.75
Osztrák járadék papirban	100.50
Osztrák járadék aranyban	12.50
Osztrák korona járadék	10.50
Osztrák államsorsjegyek	151.—
Osztrák magyar bank részvény	15.45
Magyar hitelbankrészvény	715.75
Osztrák hit-lintézet részvény	677.—
Párisi vista	95.12
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.05
Németbirodalmi márka	117.02
Londoni vista	239.55
20 márkás arany	23.41

Dr. VUCSKICS GYULA.

A közlő karácsonyi és ujévi alkalomra

legcélszerűbb ajándék

gyanánt ajánlom

saját gyártmányu

czimbalmaimat,

melyek ugy itthon, mint a külföldön elismerést vívtak ki.

Ezeken kívül *dusan felszerelt raktárom van mindennemű*

HANGSZEREKBEK,

kipróbált jó minőség és előnyös árak mellett.

Hangszerek javítása saját műhelyemben személyes felügyeletem mellett eszközöltetik.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tisztelettel

88

Simon János,

hangszerkészítő

Nagyvárad, Fő-utca 820. sz.

Czél szerű ajándékok!!

Selyem blousok 3 frt 50 kr.

Blousok selyemből

Blousok flanelből

Blousok szövetből

Női keztyűk, glagé

Női harisnyák, kötött

NŐI DIVAT-UJDONSÁGOK:

Alsószoknyák selyemből 4 frttól 10 frtig.

Alsószoknyák, szövetből 2 » 5 »

Alsószoknyák, cloth 2 » 4 »

Alsószoknyák, flanel 95 kr.

S z é p n ő i

3 frt 50 kr.

1 frttól 2 frtig.

2 » 5 »

75 kr.

35 kr.

Gyermek szövet ruhák 2—5 frtig

Gyermek barchet » 1—2 »

Gyermek-kabátok 3 frttól 5 frtig

GYERMEK-HARISNYÁK.

Női selyem ESCHARPOK.

Szörme boa 1 frttól 2 frtig

Női övek 25 krtól 3 »

Esernyők 150 » 3 »

KAPHATÓ

SPIEGEL ISIDOR-nál, ezelőtt FREIBERGER és Tsa

FŐ-UTCZA.

Feltűnő olcsó árak!!

Kézimunka-ujdonságok.

FLEGMAN ÁRMIN
Nagyvárad, Bémer-tér

FLEGMAN ÁRMIN
Nagyvárad, Bémer-tér

Igen tisztelt vevőim!

Szives tudomására hozom, hogy az alant felsorolt cikkeket

e hó végéig tetemesen leszállított árakban árusítom.

Néhány ezer méter fekete
és színes selyemmaradék 50 krtól feljebb
Színes és fekete ruha-
szövetek 20 » »
Franczia himzett batisztok 35 » »

Az összes raktáron levő Tennis-posztó,
szövet és selyemblousok 1.— frttól felj.
Barchet, posztó, cloth és se-
lyem alsószoknyák 1.50 » »
Szörme-Collierek, karmantyuk 1.50 » »

Diszövök és csattok félárban.

Továbbá értesitem a n. é. közönséget, hogy

kész női és leány-felöltő raktáram

dusan van felszerelve és hogy e cikkeket is a rendes áraknál *jóval olcsóbban* bocsátom áruba. — Tisztelettel

Flegman Ármin Nagyvárad, Bémer-tér.

A közelgő

karácsonyi és újévi ünnepek

alkalmára

igen szép és divatos

NÉVJEGYEK

készítetnek a

Szt. László nyomdában

Szilágyi Dezső-utca 3.

Kiadó magtárak.

A Nagyvárad Takarékpénztár tulajdonát képező katonavárosi Weinberger-féle gyári helyiségben levő üres magtárak

azonnal bérbevehető.

Ertekezhetni a Nagyvárad Takarékpénztárnál.

Belépési felhívás.

„Biharmegyei Korona-, Takaré- és Hitelszövetkezet“

1903. évi január hó 1-én

új évtársulatot kezd,
mely 1905. december végéig tart.

A szövetkezetbe tagjai beléphet, ha legalább **egy üzletrészt** jegyez, vagyis legalább **1 koronának heti befizetésére kötelezi magát.** A befizetett összeg a három év leteltével kamat és nyereséggel **együtt a résztvevőknek KÉSZPÉNZBEN FIZETTETIK VISSZA.** Minden tag több üzletrészt jegyezhet. A befizetési könyvecskék mindjárt a belépés alkalmával szolgáltatnak ki.

Videki tagok a befizetéseket posta cheque által teljesíthetik (portómentesen). A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani és tagjainak lehetővé tenni, hogy szükség esetében gyorsan a cső kölcsönhöz juthassanak, nemcsak a befizetett összeg erejéig, hanem azon felül is. Most végződő évtársulatunk is igen szép eredménnyel működik; — tagjai a rendes takarékpénztár kamatlábnál jóval magasabb osztalékban részesülnek.

A szövetkezet helyisége

a **„BIHARMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR“** I-ső emeleti üzlethelyiségében van,
NAGYVÁRADON, Kossuth Lajos utca 19—20. sz. alatt.

Jegyzések itt, valamint a földszinten levő váltóüzletben már a mai naptól kezdve elfogadtatnak,

melynek mielőbbi eszközzésére felkérjük a szövetkezet t. tagjait, valamint az újonnan belépni szándékozókat.

Nagyvárad, 1902 október 25.

857.

A **„BIHARMEGYEI KORONA-TAKARÉK ÉS HITELSZÖVETKEZET“** IGAZGATÓSÁGA

Élő János,
Schwartz Ferencz,

Szunyogh Péter elnök,
Fleischacker Gyula,
dr. Wallner Ödön,

Pekánovits Imre,
Weinberger Jakab.